

Kansanhuoltoministeriön päätös

ravinnon ja virvokkeiden sekä
niiden hintojen säännöstelystä

Annettu 8. 2. 1943.

Voimassa 22. 2. 1943 alkaen.

Selityksin varustettu.

Kansanhuoltoministeriön päätös

ravinnon ja virvokkeiden sekä
niiden hintojen säännöstelystä

Annettu 8. 2. 1943.

Voimassa 22. 2. 1943 alkaen.

Selityksin varustettu.

ALKULAUSE.

Kansanhuoltoministeriö on helmikuun 8 päivänä 1943 antanut uuden ruoan ja virvokkeiden sekä niiden hintojen säännöstelyä koskevan päätöksen. Tässä päätöksessä on yhdistettynä ministeriön samasta asiasta 30. I. 1942 antama sekä siihen vuoden 1942 aikana tehdyistä muutoksista ja lisäyksistä annetut päätökset. Lisäksi on nyt annetussa päätöksessä tarkistettu eräiden 2 §:ssä olevien nimikkeiden hintoja ja tekstejä sekä tehty pienehköjä muutoksia 3:ssa, 10:ssä ja 13:ssa §:ssä.

Päätöksen käytäntöön soveltamisen helpottamiseksi on ministeriö entiseen tapaan painattanut tämän n. s. taskukokoa olevan vihkosen ja voidaan tätä käyttää varsinaisen päätöksen 11 §:ssä määrättyyn tarkoitukseen.

Uutuutena tässä vihkosessa ovat seuraavat liitteet:

- 1) Ruokalistoihin ja -hinnastoihin tehtävät kuponkien irrottamismerkinnät.
- 2) Kuponkien irrottamisohje.
- 3) Taulukko ravitsemisliikkeissä nimikkeiden 123, 143 ja 300 perusteella toimitettavaa hinnoittelua varten.

Ravitsemisliikkeiden harjoittajien on syytä tarkoin tutustua edellämainitun kansahuoltoministeriön päätöksen määräyksiin, sillä niiden noudattamista tullaan entistä tehokkaammin valvomaan ja rikkomuksista tai mielivaltaisesta tulkinnasta nostamaan syyte sekä saattamaan asianomaiset rangaistukseen toukuun 6 päivänä 1941 väestön toimeentuloa vaarantavien rikosten rankaisemisesta annetun lain mukaan.

Ministeriö voi käyttää myös muita rankaisumuotoja, esim. hinnoitteluryhmän alentamista, jota muotoa tullaankin entistä enemmän käyttämään sellaisiin liikkeenharjoittajiin nähden, jotka koettavat ministeriön päätöstä kiertää.

Kansanhuoltoministeriön hintaosastolla helmikuun 22 päivänä 1943.

Kansanhuoltoministeriön päätös

ravitsemisliikkeissä tarjoiltavan ravinnon ja virvokkeiden sekä niiden hintojen säännöstelystä.

Annettu Helsingissä 8 päivänä helmikuuta 1943.

Kansanhuoltoministeriö on valtioneuvoston 21 päivänä toukuuta 1941 ravitsemisliikkeissä tarjoiltavan ravinnon ja virvokkeiden sekä niiden hintojen säännöstelystä antaman päätöksen 2 ja 3 §:n sekä 26 päivänä kesäkuuta 1942 hintojen ja maksujen säännöstelystä antaman päätöksen 1 §:n nojalla määrännyt:

1 §.

Ravitsemisliikkeellä tarkoitetaan tässä päätöksessä, paitsi varsinaisia ravitsemisliikkeitä, myöskin majoitusliikkeiden yhteydessä tai muuten yleisesti maksusta tapahtuvaa ravinnon ja virvokkeiden tarjoilua.

Kuten pykälän sanamuodosta selviää, kuuluu tämän päätöksen alaisuuteen, paitsi varsinaiset ravitsemisliikkeet, s. o. hotellit, ravintolat, kahvilat y. m., myös kaikki sellainen ravinnon ja virvokkeiden tarjoilu, joka tapahtuu yleisesti maksua vastaan. Tämän mukaisesti ovat myöskin sellaiset kuin lepokodit, täysihoidot, matkustajakodit, joissa tarjoillaan ravintoa tai virvokkeita, työmaiden ja tehtaiden sekä muiden laitosten ruokalat, talojen keskuskeittiöt ja myyntikojut eli kioskit, päätöksen alaisia ja velvolliset hankkimaan hinnoitteluryhmityspäätöksen. Sama koskee myöskin teattereiden ja elokuvateattereiden auloissa ja eteisissä tapahtuvaa ravinnon ja virvokkeiden tarjoilua ja myyntiä.

2 §.

Ylimmiksi hinnoiksi, joilla ravitsemisliikkeissä saadaan tarjoilla ravintoa ja virvokkeita vahvistetaan toistaiseksi:

Nimike	Hinnoitteluryhmä							
	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Naudan-, hirven- ja hevoselihasta:</i>								
1. merimiespihvi ja höystö	13:—	12:—	9:25	8:50	8:25	7:50	6:50	6:—
2. muhennos, mureke, bitoks, pyörökät, pihvi, kyljys, kaalikäärileet ja muut jauhe- ja keino- lihavalmisteet (Keinolihavalmisteessa on oltava 25 g lihaa.)	12:—	11:—	8:75	8:—	7:75	7:—	6:—	5:50
3. edellä mainitut, tilauksesta valmistetut (à la carte)	17:50	16:—	13:—	12:—	11:—	10:—		
4. laatikko (vuoka)	10:—	9:25	7:—	6:50	6:—	5:50	5:—	4:50
<i>Vasikanlihasta:</i>								
11. muhennos, mureke, höystö ja muu jauheliha- valmiste	14:25	13:—	10:25	9:50	8:75	8:—	7:—	6:50
12. jauhelihavalmiste, tilauksesta valmistettu (à la carte)	17:50	16:—	13:—	12:—	11:—	10:—		
<i>Sianlihasta:</i>								
21. muhennos ja silavaperunapaistos	15:25	14:—	11:—	10:—	9:25	8:50	7:75	7:—
22. laatikko, sorkat, porsaanhyytelö ja silavakakku	13:—	12:—	9:25	8:50	8:25	7:50	6:50	6:—
23. sianlihakastike	14:25	13:—	10:50	9:50	8:75	8:—	7:—	6:50
24. jauhelihavalmiste, tilauksesta valmistettu (à la carte)	22:—	20:—	16:50	15:—	13:50	12:50		
<i>Lampaanlihasta:</i>								
31. lammaskaali ja muhennos sekä muu valmiste	16:50	15:—	11:50	10:50	9:75	9:—	8:25	7:50
32. edellä mainitut, tilauksesta valmistetut (à la carte)	24:—	22:—	17:50	16:—	14:75	13:50		

<i>Poronlihasta:</i>								
41. pihvi ja savustetusta lihasta valmistettu annos	26:—	24:—	18:50	17:—	16:50	15:—	13:50	12:—
42. edellämäinitut, tilauksesta valmistetut (à la carte)	32:—	29:—	22:—	20:—	18:50	17:—		
43. paisti ja höystö	24:—	22:—	17:50	16:—	14:75	13:50	12:—	11:—
44. laatikko (vuoka)	17:50	16:—	13:—	12:—	11:—	10:—	8:75	8:—
<i>Sekalihavalmisteet:</i>								
51. pannu, tilauksesta valmistettu (à la carte) ..	28:50	26:—	21:—	19:—	17:50	16:—		
52. kateenkorva, tilauksesta valmistettu (à la carte)	32:—	29:—	22:—	20:—	18:50	17:—		
53. munnainen ja kieli, kokonaan lihasta	15:50	14:—	11:—	10:—	9:25	8:50	7:75	7:—
54. edellämäinitut, tilauksesta valmistetut (à la carte)	21:—	19:—	14:50	13:—	11:50	10:50		
55. kuorukat, lihaperunahakkelus (pyttypannu), sytty, jatkettu sekalih- ja maksaruoka sekä laatikko (vuoka)	12:—	11:—	8:75	8:—	7:75	7:—	6:—	5:50
56. aivot, sydän ja keuhkot sekä niihin verrattavat	12:—	11:—	8:75	8:—	7:75	7:—	6:—	5:50
57. veri	9:75	9:—	7:—	6:50	6:—	5:50	5:—	4:50
<i>Metsä- ja vesilinnuista, jäniksestä ja kaniinista sekä siipikarjasta:</i>								
61. pyy ja peltopyy $\frac{1}{2}$ lintua	52:—	48:—	46:—	42:—	39:—	36:—	33:—	30:—
61a. pyy ja peltopyy $\frac{1}{1}$ lintu	92:75	85:—	81:75	75:—	74:—	68:—	65:50	60:—
62. teeri ja riekko	57:—	52:—	50:—	46:—	43:50	40:—	36:—	33:—
63. metso, jänis ja kaniini	50:—	46:—	43:50	40:—	37:—	34:—	30:50	28:—
64. kana	35:—	32:—	27:50	25:—	23:50	21:50	20:—	18:—
65. kananpoika ja vesilinnut	42:—	38:50	36:—	33:—	31:50	29:—	26:25	24:—
66. metsänriistasta ja vesilinnuista tai siipikarjasta valmistettu laatikko, kuorukka, höystö, hyytelö ja niihin verrattava	28:50	26:—	20:75	19:—	17:50	16:—	14:75	13:50
67. hanhi, fasaani ja kalkkuna, hankintahintaan saadaan lisätä myyntihinnasta laskien	36 %	30 %	30 %	25 %	25 %	19 %		

Nimike	Hinnoitteluryhmä							
	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Munaruuat:</i>								
71. munakas (naturell) (2 munaa), sekä munakokkeli (2 munaa)	16:50	15:—	11:50	10:50	9:75	9:—	8:25	7:50
72. edellä mainitut (1 muna)	12:—	11:—	8:75	8:—	7:75	7:—	6:—	5:50
73. munakas, täytteenä lintua, kinkkua, hilloa, parsaa, herkkusientä, kanaa, kananmaksaa tai lohta (2 munaa)	23:—	21:—	15:—	14:—	13:—	12:—	11:—	10:—
74. edellä mainitut (1 muna)	16:50	15:—	11:50	10:50	9:75	9:—	8:25	7:50
75. munakas (2 munaa), täytteenä lihaa, kalaa, vihanneksia tai sieniä	20:—	18:—	14:50	13:—	12:—	11:—	10:—	9:—
76. edellä mainitut (1 muna)	15:—	14:—	10:75	10:—	9:25	8:50	7:75	7:—
77. munalaatikko ja erikoismunaruuat (1 muna), joissa on riistaa tai ulkolaista säilykettä	22:—	20:—	16:50	15:—	13:50	12:50		
78. munalaatikko ja erikoismunaruuat (1 muna), joissa on lihaa, vihanneksia tai kalaa	21:—	19:—	14:50	13:—	11:—	10:—	8:75	8:—
79. paistettu muna	5:—	4:50	4:25	4:—	3:75	3:50	3:50	3:25
80. keitetty tai rikottu muna	4:75	4:25	4:—	3:75	3:50	3:25	3:25	3:—
<i>Kalaruuat:</i>								
paistettu, savustettu, pariloitu, hyytelöity, muhennettu tai keitetty kala (annokseen on käytettävä 250 grammaa perkaamatonta kalaa, paitsi lohta 125 grammaa perattuna).								
91. ostohinnan ollessa mk 5:95 kg ...	9:75	9:—	6:50	6:—	6:—	5:50	4:75	4:50
92. » » » 6:— » ...	12:—	11:—	8:75	8:—	7:50	7:—	6:—	5:50
93. » » » 7:— » ...	13:—	12:—	9:75	9:—	8:—	7:50	6:50	6:—
94. » » » 8:— » ...	15:—	14:—	10:75	10:—	9:25	8:50	7:50	7:—
95. » » » 10:— » ...	17:50	16:—	13:—	12:—	10:75	10:—	8:75	8:—
96. » » » 12:— » ...	19:50	18:—	14:—	13:—	12:—	11:—	9:75	9:—
97. » » » 13:50 » ...	20:50	19:—	14:50	13:50	12:50	11:50	10:25	9:50
98. » » » 15:— kg ...	21:50	20:—	15:—	14:—	13:—	12:—	10:75	10:—
99. » » » 17:50 » ...	23:—	21:—	16:—	15:—	14:—	13:—	11:50	10:50

100.	»	»	»	20:— — 22: 45 » ...	24:—	22:—	17: 50	16:—	15:—	14:—	12:—	11:—
101.	»	»	»	22: 50 — 24: 95 » ...	25:—	23:—	18:—	16: 50	15: 50	14: 50	12: 50	11: 50
102.	»	»	»	25:— — 29: 95 » ...	26:—	24:—	18: 50	17:—	16:—	15:—	13:—	12:—
103.	»	»	»	30:— — 39: 95 » ...	28:—	26:—	20: 50	19:—	17: 50	16:—	14:—	13:—
104.	»	»	»	40:— — 49: 95 » ...	29:—	27:—	21: 50	20:—	18: 50	17:—	15:—	14:—
105.	»	»	»	50:— — 59: 95 » ...	30:—	28:—	23:—	21:—	19: 50	18:—	16:—	15:—
106.	»	»	»	60:— — 69: 95 » ...	32:—	30:—	25:—	23:—	21: 50	20:—	17: 50	16:—
107.	»	»	»	70:— — 79: 95 » ...	35:—	32:—	26:—	24:—	23:—	21:—	18: 50	17:—
108.	»	»	»	80:— — 89: 95 » ...	38:—	35:—	27:—	25:—	24:—	22:—	20:—	18: 50
109.	»	»	»	90:— — 99: 95 » ...	41:—	38:—	30:—	28:—	26:—	24:—	21: 50	20:—
110.	»	»	»	100:— — 119: 95 » ...	47:—	43:—	35:—	32:—	30:—	28:—	25:—	23:—
110a.	»	»	»	120:— tai enemmän ...	53: 50	50:—	41:—	38:—	35:—	32:—	29:—	27:—
110b.	suolakala-annos, jossa tulee olla 75 g suolakalaa ja perunat, hinta 50 % vastaavanlaisen tuoreen kalan (paitsi lohien) hinnasta, jolloin saatu hinta pyöristetään lähimpään 25 penniin											
110c.	keitetty suolakala: edellisessä nimikkeessä 110b oleviin hintoihin saadaan lisätä 50 penniä kuskakin hinnoitteluryhmässä											
	paistettu, pariloitu ja keitetty silakka (annoksessa tulee olla 200 grammaa tuotetta tai suolattua silakkaa)											
111.	ostohinnan ollessa mk	4:— — 4: 95 kg		8:—	7: 50	5: 75	5: 25	4: 75	4: 50	4:—	3: 75	
112.	»	»	»	8: 75	8:—	6: 50	6:—	5: 50	5:—	4: 25	4:—	
113.	»	»	»	9: 25	8: 50	6: 75	6: 25	6:—	5: 50	4: 50	4: 25	
114.	»	»	»	9: 75	9:—	7:—	6: 50	6: 25	5: 75	4: 75	4: 50	
115.	»	»	»	10: 25	9: 50	7: 50	7:—	6: 50	6:—	5: 25	4: 75	
116.	»	»	»	10: 75	10:—	7: 75	7: 25	6: 75	6: 25	5: 50	5:—	
117.	»	»	»	12:—	11:—	8: 75	8:—	7: 50	7:—	6:—	5: 50	
118.	»	»	»	13:—	12:—	9: 75	9:—	8:—	7: 50	6: 50	6:—	
119.	silakkapihveissä, tomaattisilakoissa, silakkakäärleissä ja niihin verrattavissa saadaan lisätä edellä mainittuihin hintoihin											
				3: 25	3:—	2: 25	2:—	1:—	1:—	—: 50	—: 50	
120.	kalalaatikko (vuoka), lohesta tai siasta											
				13:—	12:—	9: 25	8: 50	8:—	7: 50	6: 50	6:—	
121.	kalalaatikko (vuoka), muusta kalasta											
				10: 25	9: 50	7: 50	7:—	6: 50	6:—	5: 25	4: 75	
122.	kalapyörykät, -mureke, -vanukas, -kyljys ja pihvi sekä suutarinlohi											
				12:—	11:—	8: 75	8:—	7: 50	7:—	6:—	5: 50	

Nimike	Hinnoitteluryhmä							
	1	2	3	4	5	6	7.	8
123. kalasäilykkeet, hankintahintaan saadaan lisätä myyntihinnasta laskettuna	58 %	52 %	48 %	43 %	43 %	38 %	38 %	33 %
124. silisalaatti tai suolasilakat ja perumat (suolasilakkaa 75 g)	8:—	7:50	5:75	5:25	4:75	4:50	4:—	3:75
125. silakkalaatikko	8:75	8:—	6:50	6:—	5:50	5:—	4:25	4:—
suolalohiannos (annoksessa tulee olla 75 grammaa lohta)								
126. ostohinnan ollessa mk 60:— 79:95 kg ...	19:50	18:—	14:—	13:—	12:—	11:—	9:75	9:—
127. » » » 80:— 99:95 » ...	21:50	20:—	15:—	14:—	13:—	12:—	10:75	10:—
128. » » » 100:— 129:95 » ...	28:—	26:—	20:50	19:—	17:50	16:—	14:—	13:—
129. » » » 130:— 159:95 » ...	35:—	32:—	25:—	23:—	21:50	20:—	17:50	16:—
130. » » » 160:— 189:95 » ...	44:—	40:—	30:—	28:—	26:—	24:—	22:—	20:—
130a. » » » 190:— tai enemmän ...	51:—	48:—	35:50	33:—	31:—	29:—	26:—	24:—
<i>Keitot:</i>								
131. lihaliemi ja siitä valmistetut halvemmat keitot, kuten kaali-, luu-, peruna-, lantt-, herne-, porkkana- ja niihin rinnastettava keitto ...	7:75	7:—	6:50	6:—	4:25	4:—	3:50	3:25
132. lihaliemestä edellä mainittuun tapaan valmistettu keitto, jossa on lihaa 50 g (raakapaino)	8:75	8:—	6:50	6:—	5:50	5:—	4:25	4:—
133. sose- ja vihanneskeitto	9:25	8:50	7:—	6:50	5:—	4:50	4:—	3:75
kalakeitto silakasta tai muusta kalasta (annokseen on valmistettaessa käytettävä 150 g perkaamatonta kalaa)								
134. ostohinnan ollessa mk 10:— 12:— kg ...	8:75	8:—	6:50	6:—	5:50	5:—	4:25	4:—
135. » » » 12:— 15:— » ...	10:75	10:—	7:50	7:—	6:50	6:—	5:50	5:—
136. » » » 15:— 20:— » ...	13:—	12:—	9:25	8:50	8:—	7:50	6:50	6:—
137. erikoiskeitto, kuten borsch-, porsa-, kana-, kala-, seljankka-, kukkakaali-, lintu-, rosolnik- ja mustajuuri- sekä niihin verrattava keitto ...	13:—	12:—	9:75	9:—	8:25	7:50	6:50	6:—

Vihannes-, makarooni- ja sieniruokat sekä hedelmät:

141. kyljys, pihvi, pyörykät, muhennos ja piirakka-annos	12:—	11:—	7:75	7:—	6:50	6:—	5:50	5:—
142. laatikko (vuoka)	8:75	8:—	6:50	6:—	5:50	5:—	4:25	4:—
143. säilykkeet, vihannekset, hedelmät ja marjat: hankintahintaan saadaan lisätä myyntihinnasta laskien	58 %	52 %	48 %	43 %	43 %	38 %	38 %	33 %

Erillinen peruna- ja juuresannos:

144. peruna-annos (vähintään 250 g raakapainoa eli 150 g keitettyä), taikka juureksia, kuten porkkanaa, lanttua, punajuurta tai niihin verrattavaa, annos (painoltaan 50 g keitettyä)	3:—	2:75	2:25	2:—	2:—	1:75	1:75	1:50
---	-----	------	------	-----	-----	------	------	------

Perunoita ja juureksia on edelleenkin annettava ilman eri veloitusta lisäkkeenä niihin ruokiin, joihin ne kuuluvat.

Jälkiruoat:

151. hedelmistä ja marjoista valmistettu kiisseli sekä pannukakku ja köyhät ritarit	7:50	7:—	5:50	5:—	4:25	4:—	3:75	3:50
152. hedelmistä ja marjoista valmistettu hyytelo, vanukas ja ohukaiset	8:—	7:50	5:75	5:25	5:—	4:50	4:—	3:75
153. jäätelo	10:75	10:—	7:50	7:—	6:50	6:—	5:50	5:—
154. jäätelo hillon kanssa, hedelmäsalaatti ja -hilloke	13:—	12:—	9:25	8:50	8:—	7:50	6:50	6:—
155. leivos, piirakka ja leivonnaiset kastikkeineen ja lisäkkeineen	8:75	8:—	6:50	6:—	5:50	5:—	4:25	4:—

Kylmät ruoat:

161. silliannos, jossa tulee olla 50 g perattua silliä sekä leipää ja perunat	9:75	9:—	7:—	6:50	6:—	5:50	4:75	4:50
162. kylmäruokatarjotin, vähintään 5 lajia, sekä leipä ja perunat, tai ainoastaan alkupalat (sandwiches) 5 kpl.	26:—	24:—	18:50	17:—	17:—	15:—	13:—	12:—
163. erikoiskylmäruokatarjotin, vähintään 5 lajia, kuten lohta, savustettua siikaa, nahkiaisia, mättiä ja muita niihin verrattavia sekä leipä ja perunat	38:—	35:—	29:50	27:—				

Nimike	Hinnotteluryhmä							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Kylmäruokatarjottimen yhteydessä ei samalle asiakkaalle tai seurueelle saa lisäksi erillisinä kylmäruoka-annoksina tarjoilla useampia kuin kaksi lajia. Jos useampia lajeja tarjoillaan, ovat ne tarjoiltavat ja veloitettavat nimikkeiden 162 ja 163 mukaan.								
<i>Makkaranruoat ja kastikkeet:</i>								
171. makkaramuhennos ja -laatikko (vuoka)	9: 75	9: —	6: 50	6: —	6: —	5: 50	4: 75	4: 50
172. paistettu makkara	12: —	11: —	8: 75	8: —	7: 50	7: —	6: —	5: 50
173. paistetut ja keitetyt nakit tai makkara-stroganoff	13: —	12: —	9: 25	8: 50	8: —	7: 50	6: 50	6: —
174. nakki-stroganoff	15: —	14: —	10: 75	10: —	9: 25	8: 50	7: 50	7: —
175. makkara-annokset, tilauksesta valmistetut (à la carte)	21: 50	20: —	15: —	14: —	13: —	12: —		
176. ruskea kastike (vähintään 10 sl)	4: 25	4: —	3: 25	3: —	2: 75	2: 50	2: 25	2: —
177. sieni- tai sipulikastike (vähintään 10 sl)	6: 50	6: —	4: 75	4: 25	3: 75	3: 50	3: 25	3: —
<i>Puurot ja vellit:</i>								
181. veteen keitetty	4: 25	4: —	3: —	2: 75	2: 50	2: 25	2: 25	2: —
182. maitoon (kuorittuun) keitetty	5: 50	5: —	3: 75	3: 50	3: —	2: 75	2: 75	2: 50
<i>Makeat puurot ja keitot:</i>								
191. makea puuro ja puolukka-, karpalo-, raparperi-, kaura-, ruusumarja-, viinimarja-, mustikka-, juolukka- tai sekamehukeitto	6: 50	6: —	4: 75	4: 50	3: 75	3: 50	3: 25	3: —
192. makea keitto kuivatunista tai tuoreista hedelmistä ja marjoista, joita ei edellä mainita ...	7: 50	7: —	5: 50	5: —	4: —	3: 75	3: 50	3: 25
<i>Lämpimät voileivät (ilman munaa).</i>								
201. lihasta, kalasta ja vihanneksista	14: —	13: —	10: 50	9: 50	8: 75	8: —	7: —	6: 50

<i>Voileivät:</i>								
211. silakka- ja rosollivoileipä	5:50	5:—	3:75	3:50	3:—	2:75	2:75	2:50
212. makkara-, juusto- ja sillipunajuurivoileipä ...	6:50	6:—	5:—	4:50	3:75	3:50	3:25	3:—
213. muna-anjovis-, kääresyltty-, vasikka-kurkku-, suolaliha-, maksapasteija- ja munasillivoileipä	9:75	9:—	7:25	6:50	6:—	5:50	4:75	4:50
214. kinkku-, poro- ja italialainen salaattivoileipä ..	10:75	10:—	8:—	7:—	6:50	6:—	5:50	5:—
215. mäti-, savusiika-, lohi-, vega-, tartari- ja niihin verrattava voileipä	15:—	14:—	11:—	10:—	9:25	8:50	7:50	7:—
<i>Ateriat:</i>								
221. puuroamiainen, johon kuuluu leipä ja muna, leikkele tai salaatti, puuro ja maito tai mehu sekä kupillinen kahvia	16:—	14:—	12:—	11:—	11:—	10:—	8:75	8:—
222. pika-amiainen, johon kuuluu leipä, 3 lajia leikkeleitä tai ainoastaan 2 alkupalaa sekä lämmin ruoka ja kahvi tahi puuro maidon tai mehun kanssa	22:—	20:—	15:50	14:—	13:50	12:—	11:—	10:—
223. lounas, johon kuuluu leipä, lämmin ruoka ja kahvi tahi puuro maidon tai mehun kanssa ..	19:50	18:—	15:25	14:—	13:—	12:—	11:—	10:—
224. lounas, johon kuuluu leipä, yleinen kala- ja vihannespöytä tai kylmäruokatarjotin (vähin- tään 5 lajia) ja lämmin ruoka	28:50	26:—	19:50	18:—	17:50	16:—	14:—	13:—
225. lounas, johon kuuluu leipä, yleinen kala- ja vi- hannespöytä pikkulämminruokineen ja läm- min ruoka	31:—	28:—	—	—	—	—	—	—
226. päivällinen, johon kuuluu leipä ja 2 ruokalajia	20:75	19:—	15:25	14:—	13:—	12:—	11:—	10:—
227. päivällinen, johon kuuluu leipä ja 3 ruokalajia	28:50	26:—	22:—	20:—	18:—	16:—	14:50	13:—
228. päivällinen, johon kuuluu vähintään 4 alku- palaa tai vähintään 5 lajia leikkeleitä ja leipä sekä 2 ruokalajia	33:—	30:—	24:—	22:—	20:—	18:—	16:50	15:—
229. päivällinen, johon kuuluu vähintään 4 alku- palaa tai vähintään 5 lajia leikkeleitä ja leipä sekä 3 ruokalajia	40:—	36:—	28:50	26:—	24:—	22:—	20:—	18:—
230. illallinen, johon kuuluu vähintään 4 alkupalaa tai vähintään 5 lajia leikkeleitä ja leipä sekä lämmin ruoka	33:—	30:—	24:—	22:—	20:—	18:—	16:50	15:—
231. illallinen, johon kuuluu 4 alkupalaa tai vähin- tään 5 lajia leikkeleitä ja leipä sekä 2 ruokalajia	40:—	36:—	28:50	26:—	24:—	22:—	20:—	18:—

Nimike	Hinnoitteluryhmä							
	1	2	3	4	5	6	7	8
232. illallinen, johon kuuluu vähintään 4 alkupalaa tai vähintään 5 lajia leikkeitä ja leipä sekä 3 ruokalajia	46:—	42:—	33:—	30:—	29:—	26:—	23:—	21:—
233. teeillallinen, johon kuuluu leipä, vähintään 5 lajia leikkeitä ja tee	26:50	24:—	18:50	17:—	16:50	15:—	13:—	12:—
<i>Juomat:</i>								
maito, 20 sl lasi tai pullo								
241. ostohinnan ollessa enintään 3:75	2:25	2:—	1:75	1:50	1:50	1:50	1:25	1:25
241a. » » » 3:80 tai enemmän	2:50	2:25	2:—	1:75	1:75	1:75	1:50	1:50
241b. maito, 10 sl, lasi	1:25	1:25	1:—	1:—	—:75	—:75	—:75	—:75
241c. viili, 20 sl, hinta: vastaavan suuruisen maitoannoksen hinta lisättyä 75 pennillä.								
241d. korvikeviili, 20 sl, hinta: vastaavan suuruisen kuoritun maitoannoksen hinta lisättyä 50 pennillä.								
242. maito, 30 sl, pullo	2:75	2:50	2:25	2:—	2:—	1:75	1:75	1:50
243. piimä, kuorittu maito ja kalja, 20 sl, lasi	1:75	1:50	1:50	1:25	1:—	1:—	1:—	—:75
243a. kylmä vesi, lasi	1:50	1:50	1:25	1:25	—:75	—:75	—:50	—:50
244. piimä, 30 sl, pullo	2:25	2:—	2:—	1:75	1:75	1:50	1:25	1:25
245. olut 1 lk. $\frac{1}{4}$ pullo	11:—	10:—	9:75	9:—	8:75	8:—	7:25	6:75
246. » I » $\frac{1}{2}$ »	8:25	7:75	7:25	6:75	6:25	5:75	5:25	4:75
247. » I » vakiopullo	9:50	8:75	8:25	7:50	7:25	6:75	6:25	5:75
247a. » I » kolpakko à 30 sl	5:50	5:—	4:50	4:25	4:—	3:75	3:50	3:25
247b. » I » lasi à 20 sl	3:75	3:50	3:25	3:—	2:75	2:50	2:50	2:25
248. vichy ja engl. sooda, $\frac{1}{2}$ -pullo	7:75	7:—	4:75	4:25	3:75	3:50	3:—	2:75
249. » » » » $\frac{1}{4}$ - »	6:75	6:25	4:—	3:75	3:25	3:—	2:75	2:50
250. limonaadi ja sitruunasooda, $\frac{1}{2}$ -pullo	8:75	8:—	5:25	4:75	4:25	4:—	3:50	3:25
251. sitruunasooda, $\frac{1}{4}$ -pullo	8:25	7:50	5:—	4:50	4:—	3:75	3:25	3:—
252. Oranja, Valencia ja niihin verrattava	10:25	9:50	6:25	5:75	5:25	4:75	4:—	3:75

252a. Pommac	10:25	9:50	6:25	5:75	5:25	4:75	4:50	4:—	
253. sokeroimaton luonnonmehu, kylmä, lasi	6:50	6:—	4:75	4:25	3:75	3:50	3:25	3:—	
254. sokeroimaton luonnonmehu, kuuma, lasi	6:75	6:25	5:—	4:50	4:—	3:75	3:50	3:25	
255. mehukeitto	3:25	3:—	2:25	2:—	2:—	1:75	1:75	1:50	
256. keinomehut, kylmä, lasi	3:50	3:25	2:50	2:25	2:25	2:—	2:—	1:75	
256a. » kuuma, »	3:75	3:50	2:75	2:50	2:50	2:25	2:25	2:—	
257. puolukkamehu, kylmä, lasi	4:25	4:—	3:25	3:—	2:75	2:50	2:25	2:—	
257a. » kuuma, »	4:50	4:25	3:50	3:25	3:—	2:75	2:50	2:25	
258. kahvi (korvike) annos	7:—	6:50	6:—	4:50	3:75	3:50	3:25	3:—	
259. » » iso kuppi	3:75	3:50	2:75	2:50	2:—	1:75	1:75	1:50	
260. » » pieni kuppi	3:50	3:25	2:50	2:25	1:75	1:50	1:50	1:25	
261. tee tai teenkorvike tai n. s. hopeatee, lasi tai kuppi	4:25	4:—	3:25	3:—	2:—	1:75	1:75	1:50	
262. tee tai teenkorvike tai n. s. hopeatee, annos ..	7:—	6:50	5:—	4:50	3:75	3:50	3:25	3:—	
263. kaakao	7:50	7:—	5:50	5:—	4:25	4:—	3:75	3:—	
264. kuuma vesi, lasi tai kuppi	3:—	2:75	2:—	1:75	1:50	1:50	1:25	1:25	
<i>Leipä- y. m. annokset:</i>									
291. ruokaleipä, annos	2:50	2:50	1:50	1:50	1:25	1:—	—:75	—:75	
292. kappalekahvileipä, kuten wieninpulla tai korvapuusti (66 $\frac{2}{3}$ g) tai kasvistäytteen piirakka, joka sisältää viljatuotteita 12 $\frac{1}{2}$ g (kuivapaino) tai piirakka, jonka kuoriaineena on perunan jatkona käytetty viljatuotteita n. 10 g tai karjalanpiirakka (ryynitäyte) kokonaispaino 60—70 g	3:25	3:—	2:25	2:—	2:—	1:75	1:75	1:50	
292a. samoin 33 $\frac{1}{3}$ g	2:25	2:—	1:75	1:50	1:25	1:—	1:—	—:75	
293. pasteija, kala- tai kasvistäytteen, 25 g viljatuotetta (kuivapaino)	3:75	3:50	2:50	2:25	2:25	2:—	2:—	1:75	
294. kahvileipäannos (66 $\frac{2}{3}$ g)	5:—	4:50	3:25	3:—	2:75	2:50	2:50	2:25	
295. liivos	3:25	3:—	2:25	2:—	2:—	1:75	1:75	1:50	
296. paahdettu leipä, 3 viipaletta	4:25	4:—	3:25	3:—	2:75	2:50	2:25	2:—	
297. margariini 10 g	2:25	2:—	1:75	1:50	1:25	1:—	—:75	—:75	
297a. voi 10 g	2:25	2:—	1:75	1:50	1:25	1:25	1:—	1:—	
298. sitruunaviipale	2:25	2:—	1:75	1:50	1:25	1:—	—:75	—:75	
299. marmelaadi, kultakin täydeltä 10 g:ta	2:25	2:—	1:50	1:50	1:—	1:—	—:75	—:75	
300. juustot, hankintahintaan saadaan lisätä myyntihinnasta laskien	58 $\frac{0}{0}$	52 $\frac{0}{0}$	48 $\frac{0}{0}$	43 $\frac{0}{0}$	43 $\frac{0}{0}$	38 $\frac{0}{0}$	38 $\frac{0}{0}$	33 $\frac{0}{0}$	
310. tulitikut, rasia	2:—	2:—	1:75	1:75	1:50	1:50	1:25	1:25	

Edelläolevassa taulukossa esitetyt hinnat ovat *ylimmäishintoja*, joihin ei saa tehdä mitään lisäyksiä. Niissä liikkeissä, joissa peritään n. s. *palvelusraha*, ei sitä saa liittää eri nimikkeiden hintoihin, vaan se on lisättävä laskun loppuun yhtenä erillisenä summana. Liikevaihtovero sisältyy myös taulukon nimikkeiden hintoihin.

On esiintynyt tapauksia, jolloin tässä päätöksessä tarkoitettut ravitsemisliikkeet ovat tarjoilleet annoksia tai aterioita, jotka eivät esiinny 2 §:n nimikkeistössä ja veloittaneet niistä mielivaltaisesti. Tämän johdosta huomautetaan, ettei se ole sallittua, vaan on kaiken tarjoillun ravinnon ja virvokkeiden sovelluttava johonkin tämän pykälän nimikkeeseen sekä sisällyksensä että hintansa puolesta eikä tästä saa poiketa edes asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen perusteella.

Eräät ravitsemisliikkeet ovat myöskin ruvenneet kiertämään päätöksen määräksi pienentämällä aterioita ja annoksia tai jättämällä niistä pois jonkin osan, joka aikaisemmin on niihin kuulunut, mikä on selvästi päätöksen vastaista. Samoin on kielletty aterioiden ja annosten osittelu siten, että niihin kuuluvat osat tai lisäkkeet, kuten perunat, salaatti, kastikkeet j. n. e. veloitetaan erikseen, tai että niitä tarjotaan totutusta tavasta poikkeavasti vain murto-osa.

Yleisenä ohjeena on pidettävä, että aterioihin ja annoksiin on sisällytettävä kaikki niihin aikaisemmin kuuluneet aineet ja lisäkkeet, kuitenkin annetut säännöstelymääräykset huomioonottaen, ja on veloitus suoritettava ravitsemisliikkeille määrätyn hinnoitteluryhmän ja päätöksen 2 §:n nimikkeiden mukaan.

Nimikkeiden 123, 143 ja 300 mukaan hinnoiteltaessa ei saa käyttää raaka-aineesta korkeampaa kuin 40 markan hankintahintaa (katso liitettä III).

Ketunliha (myös täysliha-annoksina) hinnoittelakoon nimikkeen 64 mukaan.

3 §.

Ravitsemisliikkeet luetaan 2 §:ssä mainittuihin hinnoitteluryhmiin seuraavasti:

1 tai 2 ryhmään kuuluvat ravintolavaaunut sekä ne hotelli-ravintolat ja muut I luokan ravintolat, kerhoravintolat sekä lentoasemien ravintolat, jotka kansanhuoltoministeriö hakemuksesta hyväksyy sanottuihin ryhmiin;

3 tai 4 ryhmään kuuluvat ne hotelliravintolat, I luokan ravintolat, kerhoravintolat ja lentoasemien ravintolat, joita ei ole hyväksytty 1 eikä 2 ryhmään, sekä I luokan kahvilat;

5 tai 6 ryhmään kuuluvat II luokan ravintolat, II luokan kahvilat, I luokan ruokalot sekä rautatieasemilla ja matkustajakotien yhteydessä tapahtuva ravinnon ja virvokkeiden tarjoilu, sekä lisäksi ne II luokan ruokalot, jotka kansanhuoltoministeriö hakemuksesta hyväksyy 5 tai 6 ryhmään;

7 tai 8 ryhmään kuuluvat ne II luokan ruokalot, joita ei ole hyväksytty 5 eikä 6 ryhmään, sekä III luokan ruokalot ja III luokan kahvilat, työmaaruokalot, tilapäisruokalot, ravinnon- ja kahvinlähettämöt, ravinnon ja virvokkeiden myyntikojut, yömajojen yhteydessä tapahtuva virvokkeiden myynti sekä muu tässä mainitsematon, yleisesti harjoitettu, maksusta tapahtuva ravinnon ja virvokkeiden tarjoilu.

Rannikko- ja sisävesiliikenteessä olevissa matkustaja-aluksissa tapahtuva ravinnon ja virvokkeiden tarjoilu kuuluu 3 tai 4 ryhmään, jos alus on oikeutettu kuljettamaan yli 100 matkustajaa, muuten 5 tai 6 ryhmään.

Kansanhuoltoministeriö voi, milloin paikkakunnan yleinen elintaso tai ravitsemisliikkeen laatu tai muut näihin verrattavat syyt sitä edellyttävät, määrätä ravitsemisliikkeen kuuluvaksi ylempään tai alempaan hinnoitteluryhmään kuin, mihin liike edelläolevien yleisten määräysten mukaan kuuluisi. Jos ravitsemisliike haluaa siirtoa toiseen hinnoitteluryhmään, on hakemus siitä annettava liikkeen sijaitsemispaikan kansanhuoltolautakunnalle, joka toimittaa sen oman lausuntonsa ohella kansanhuoltoministeriölle. Hakemukseen on liitettävä oikeaksi todistettu jäljennös lääninhallituksen antamasta luvasta harjoittaa kysymyksessä olevaa liikettä tai muusta päätöksestä, jonka nojalla liike toimii.

Ne liikkeet, jotka suorittavat liikevaihtoveroa 12 %, kuuluvat johonkin hinnoitteluryhmistä 1, 3, 5 tai 7, ja ne liikkeet, jotka suorittavat liikevaihtoveroa 4 %, kuuluvat johonkin hinnoitteluryhmistä 2, 4, 6 tai 8, jollei kansanhuoltoministeriö 1 tai 3 momentin nojalla antamassaan päätöksessä ole yksityistapauksessa toisin määrännyt.

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, mihin hinnoitteluryhmään jokin ravitsemisliike kuuluu, tai siitä, onko liike tämän päätöksen alainen, ratkaisee asian kansanhuoltoministeriö.

Tämän pykälän alkukohdista selviää, että hinnoitteluryhmituksen pohjana on ravitsemisliikkeille lääninhallitusten päätösten perusteella määrätty luokat, jotka on vahvistettu 18 päivänä helmikuuta 1938 majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetussa asetuksessa. Samoin edelläolevan pykälän kahdeksannesta kohdasta selviää liikevaihtoveroprosentin vaikutus ravitsemisliikkeen hinnoitteluryhmitykseen. Sen perusteella ovat korkeempaa liikevaihtoveroprosenttia noudattavat liikkeet määrätty parittomiin ryhmiin ja alemmaa noudattavat parillisiin. Kuitenkin on kansanhuoltoministeriö tehnyt tästä eräitä poikkeuksia. Tässä yhteydessä on ravitsemisliikkeiden huomioitava, että jos liikevaihtoveroprosentti anniskelukiellon tai muun syyn tähden alenee on ravitsemisliikkeen ilman muuta ryhdyttävä hinnoittelussaan noudattamaan seuraavaa alemmaa hinnoitteluryhmää kuin mitä kansanhuoltoministeriön päätöksessä on määrätty.

Hinnoitteluryhmitysanomusta tai -vahvistusta koskevat asiaperit on lähetettävä kansanhuoltoministeriölle paikallisen kansanhuoltolautakunnan kautta. Suoraan kansanhuoltoministeriöön lähetettyjä anomuksia ei oteta käsiteltäviksi.

Anomusasiakirjasta tulee käydä ilmi seuraavat seikat:

- 1) liikkeen nimi,
- 2) omistaja ja ellei omistaja itse liikettään hoida, vastuunalainen hoitaja ja tämän sijainen, jos sellainen on,
- 3) sijaitsemispaikka,
- 4) liikkeen laatu,
- 5) hinnoitteluryhmä, johon liike hinnoittelussa on lukeutunut.

Anomuskirjaan on liitettävä kansanhuoltolautakunnan tai muun viranomaisen oikeaksi todistama jäljennös 18 päivänä helmikuuta 1938 majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetun asetuksen mukaisesta voimassa olevasta luokituspäätöksestä tai siitä päätöksestä tai hvasta, jonka nojalla ravitsemisliike ilmoituksen tehdessään toimii, siis viimeinen. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että lääninhallituksen päätös saa olla päivätty aikaisintaan 18 päivänä helmikuuta 1938 ja tulee sen edelleenkin sellaisenaan olla voimassa. Kun mainitun asetuksen perusteella on suoritettu ravitsemisliikkeiden uudelleenluokittelu, eivät sitä vanhemmat päätökset ole päteviä. Päätösjäljennöksen saa postijälkivaatimuksella tilata asianomaisesta lääninhallituksesta n. s. toimimieheltä, joka nimenomaan toimittaa m. m. tällaisia tehtäviä. Alkuperäisiä päätöksiä ei siis ole lähetettävä, vaan ainoastaan ylläolevalla tavalla oikeaksi todistettu jäljennös.

Jos liike haluaa siirtoa muuhun kuin sille 3 §:n mukaan kuuluvaan tai sille määrättyyn hinnoitteluryhmään, on tällainenkin anomus jätettävä paikalliselle kansanhuoltolautakunnalle sen lausunnon saamista varten, eikä lähetettävä anomusta suoraan kansanhuoltoministeriöön. Anomuksessa on perusteellisesti esitettävä syyt, joiden nojalla siirtoa anotaan, ja on siihen liitettävä selvitys liikkeen tuotosta vuosilta 1939 ja 1942, mieluiten tulos- ja omaisuustaseen muodossa sekä anojan hinnat vuoden 1939 elokuussa.

Jos liike on anonut siirtoa toiseen ryhmään, on sen päätöksen saamiseen saakka noudatettava sille 3 §:n mukaan aikaisemmin määrättyä ryhmää. Omavaltaiset hintaryhmän sovellutukset ovat rangaistuksenalaisia.

4 §.

Koko leipäannoksen tulee sisältää keskimäärin 66 $\frac{2}{3}$ grammaa tuoretta leipää tai keskimäärin 50 grammaa kuivaa leipää.

Kahvi- ja ruokaleipäannoksina sekä jälkiruoan yhteydessä saadaan tarjoilla ainoastaan sellaisia leipälaatuja, joiden valmistus myyntiä varten ja myynti on sallittu.

On sattunut tapauksia, että ravitsemisliikkeet tarjoavat erillaisia kotona leivottuja leipiä kahvileipinä ja veloittavat niistä nimikkeen 294 mukaisesti. Tämän johdosta huomautetaan, että tällainen menettely on kielletty. Selvennykseksi mainittakoon, että kaupassa olevista leipälaaduista on m. m. sämpylä myytävä nimikkeen 291 mukaan. Huomaa, tuoreleipäannos ehdottomasti keskimäärin 66 $\frac{2}{3}$ g.

5 §.

Lihavalmisteissa, joilla tarkoitetaan kaikkia lihaa tai lihajalosteita sisältäviä valmisteita, on käytettävä annosta kohden lihaa raakapainoltaan seuraavat määrät:

makkaravalmiste	100 g
jauhelihavalmiste	75 »
muhennos, höyöstö ja niihin verrattava	75 »
lämmin voileipä	75 »
sianlihakastike	75 »
maksa, munuainen ja kieli	75 »
laatikko (vuoka)	50 »
leikkele	50 »
voileipä	50 »
lihakeitto	50 »
hyytelöt ja lihaliemestä valmistettu keitto	25 »

Täyslihasta valmistetuissa annoksissa on käytettävä annosta kohden lihaa raakapainoltaan 125 grammaa.

6 §.

Säännöstelynälaista lihaa sisältävien täysliha-annosten valmistaminen ja tarjoileminen ravitsemisliikkeissä on kielletty.

Kuitenkin on eläinten kieltä, sydäntä, munuaista, kateenkorvarauhasta ja keuhkoa sisältävien täysliha-annosten valmistaminen ja tarjoileminen sallittu.

Kiellettyjä ovat siis kaikki kokolihasta valmistetut ruoat, kuten kyljys, pihvi, paisti, vatkuli, karjalanpaisti y. m. niihin verrattavat. Sallittuja ovat sensijaan sellaiset vihanneksin, juureksin (perunoin y. m.) jatkettu liharuoat kuin sianlihastike, merimiespihvi j. n. e. Lisäksi ovat täyslihasta valmistettuina sallitut kielletä ja erikseen mainituista sisälmyksistä valmistetut ruoat. Voileivissä ja kylmäruokatarjottimen yhteydessä on korkeintaan 50 g täyslihaa annoksen jatkona sallittu.

7 §.

Ravitsemisliikkeissä ei yleisessä kala- ja vihannespöydässä saada tarjoilla säännöstelyalasta lihaa eikä lihajalosteita.

Ravitsemisliikkeissä ei saada maanantaisin, keskiviikkoisin eikä perjantaisin tarjoilla säännöstelyalaisia lihajalosteita eikä niistä tai säännöstelyalaisesta lihasta valmistettua ruokaa. Kansanhuoltolautakunnalla on kuitenkin oikeus tarvittaessa myöntää poikkeuksia sanotusta määräyksestä. Kansanhuoltolautakunnan antaman poikkeusmääräyksen tulee koskea kaikkia sen alueella olevia ravitsemisliikkeitä.

Ravitsemisliikkeet velvoitetaan sellaisina päivinä, joina lihan tarjoileminen on sallittua, tarjoilemaan myös lihakupongitta saatavia ruokia.

8 §.

Ravitsemisliikkeissä, joissa tarjoillaan aterioita, tulee olla saatavissa 2 §:ssä numerolla 223 merkitty lounas, numerolla 226 merkitty päivällinen ja numerolla 230 merkitty illallinen.

On havaittu, että eräät ravitsemisliikkeet ovat koettaneet vastustaa ylläolevassa pykälässä mainituiden ateriain N:o 223, 226 ja 230 käyttöä järjestämällä ne sellaisiksi, että niistä menee runsaasti kuponkeja tai että niihin kuuluva lämmin ruoka ei ole valittavissa. Tämän johdosta huomautetaan, että näihin aterioihin on ehdottomasti sisällytettävä myös kupongilla tai korkeintaan osakupongilla saatavia ruokajäiä ja lämpimän ruoan valinta on tehtävä mahdolliseksi. Myöskin on ruokalistaan, jos sitä on tähän saakka käytetty, ehdottomasti merkittävä nämä ateriat.

9 §.

Ravitsemisliikkeiden tulee merkitä hinnastoihinsa ja ruokalistoihinsa, mihin 2 §:ssä mainittuun hinnoitteluryhmään liike kuuluu.

Ravintolalaskuun, jossa tulee olla liikkeen nimi, on merkittävä tarjoillun ruoan tai virvokkeen hinta sekä sen nimikkeelle 2 §:ssä määrätty numero.

Niissä liikkeissä, joissa tarjoillusta ruoasta tai virvokkeista on annettu lasku, on se edelleen annettava. Jos liikkeessä ei tähän saakka ole laskua annettu, voi kansanhuoltoministeriö määrätä, että liikkeen on tarjoillusta ruoasta ja virvokkeista annettava lasku.

Tätä pykälää vastaan on esiintynyt paljon rikkomuksia.

Määräysten mukaan on hinnastoista ja ruokalistaista käytävä selville, mihin hintaryhmään liike on määrätty, ja on tämä merkintä vaadittaessa todistettava kansanhuoltoministeriön päätöksellä.

Laskusta, joka on edelleenkin annettava niissä ravitsemisliikkeissä, joissa se on tähänkin asti annettu, tulee selvittää:

- 1) liikkeen nimi,
- 2) tarjoillun ravinnon ja virvokkeen numero 2 §:n mukaisesti samoinkuin mainitussa pykälässä nimikkeelle määrätty yksikköhinta,
- 3) annoksien lukumäärä.

Useampia nimikkeitä ei saa kirjoittaa yhteen siten, että yksikköhinta jää tulematta näkyviin.

10 §.

Tässä päätöksessä vahvistettuihin ylimpiin hintoihin sisältyy liikevaihtovero.

11 §.

Ravitsemisliikkeen tulee asettaa tämä päätös sopivalla tavalla yleisön nähtäväksi.

Ravitsemisliikkeen tulee asettaa sekä hinnoitteluryhmityspäätös että kansanhuoltoministeriön ravitsemisliikkeissä tarjoiltavan ravinnon ja virvokkeiden sekä niiden hintojen säännöstelystä helmikuun 8 päivänä 1943 antama päätös sekä siihen mahdollisesti myöhemmin tehtävät muutokset sopivalla tavalla yleisön nähtä-

väksi. Tämä tarkoittaa sitä, että ne on joko ripustettava seinälle tai liitettävä hinnastoihin. Pakoittavissa tapauksissa voidaan hyväksyä myöskin tapa, että päätöksistä tehdään merkintä hinnastoon tai ruokalistaan ja että esim. kassassa säilytetyt, molemmat päätökset vaadittaessa viipymättä esitetään asiakkaille.

Mainittua helmikuun 8 päivänä 1943 annettua päätöstä eivät kansanhuoltolautakunnat ole velvolliset liikkeille toimittamaan, vaan on niiden itsensä se hankittava.

12 §.

Kansanhuoltoministeriö myöntää tarvittaessa erikoisten syiden perusteella poikkeuksia tämän päätöksen määräyksistä.

Kuten pykälän sanamuodosta käy ilmi, tullaan sitä käyttämään vain erikoistapauksissa, joissa erittäin painavat syyt sitä vaativat.

13 §.

Tämä päätös tulee voimaan 22 päivänä helmikuuta 1943. Sillä kumotaan kansanhuoltoministeriön ravitsemisliikkeissä tarjoiltavan ravinnon ja virvokkeiden sekä niiden hintojen säännöstelystä 30 päivänä tammikuuta 1942 antama päätös sekä sitä muuttaneet päätökset. Kansanhuoltoministeriön 22 päivänä joulukuuta 1941 ravitsemisliikkeiden ilmoittamisvelvollisuudesta hinnoitteluryhmän määräämistä varten antama päätös jää kuitenkin jatkuvasti voimaan.

Tämän pykälän johdosta huomautetaan, että kiertokirjeessä 26 päivältä syyskuuta 1941 annetut ohjeet ovat edelleenkin voimassa sikäli, kuin ne eivät ole ristiriidassa uuden päätöksen määräysten tai niiden perusteella annettujen ohjeiden kanssa.

**Ruokalistoihin ja hinnastoihin tehtävät kuponkien irroittamis-
merkinnät.**

<i>Viljatuotteet:</i>	esim.: leivästä	tehdään merkintä	50 g
	alkupaloista	»	30 g
	kastikkeesta	»	10 g
<i>Liha:</i>	esim.: jauhelihapihvistä	tehdään merkintä	8 R
	lihalaatikosta	»	4 R
<i>Rasva:</i>	esim.: voista	»	2 F
	paistinrasvasta	»	1 F
<i>Maito:</i>	20 sl.	tehdään merkintä	2 M
	10 sl.	»	1 M

KUPONKIEN IRROITTAMINEN.

Leipäkortin kuponkeja irroitetaan säännöstelynalaisia viljatuotteita sisältävistä annoksista seuraavasti:

Yksi tähtikupongi à 50 g irroitetaan:

leipäannoksesta (66 $\frac{2}{3}$ g tuoretta tai 50 g kuivaa leipää*) sekä ruoista, joihin on käytettävä keskimäärin 50 g viljatuotteita, kuten:

puurosta,

herne- ja hernesosekeitosta,

pannukakusta,

vanukkaasta, (jälkiruoka- ja verivanukkaasta)

ohukaisista,

ryynitäytteisestä piirakasta,

jälkiruokapiirakasta ja -kakusta ja yleensä pääasiassa viljatuotteita sisältävistä jälkiruoista sekä kaikista edellisiin verrattavista ja pääasiallisesti viljatuotteita sisältävistä annoksista paitsi niistä, jotka jälempänä mainitaan.

30 g:n kupongit irroitetaan:

alkupaloista, joihin on käytetty tuoretta leipää 40 g erilaisin päällystein varustetusta voileivästä, johon tuoretta leipää on käytetty 40 g sekä sellaisista ruoista, joihin on käytettävä 30 g viljatuotteita, kuten:

perunapuurosta,

vellistä,

kasvis- ja sienimuhennoksesta.

*) Jos yhdellä tähtikupongilla annetaan kaksi leipäviipaletta, tulee leipäviipaleten painaa keskimäärin 33 $\frac{1}{3}$ g.

20 g:n kupongit irroitetaan:

ruoista, joissa side- ja jatkoaineena on käytetty keskimäärin 20 g, viljatuotteita kuten:

kasvis-, kala- ja jauhelihapihveistä kastikkeineen,

»	»	»	»	pyöryköistä	»
»	»	»	»	murekkeesta	»
»	»	»	»	kyljyksestä	»

kasvis- ja kalavanukkaasta,

sianlihakastikkeesta,

lisäkkeenä käytetystä viljatuotevalmisteesta tai

viljatuotteesta (esim. keitetyistä herneistä, hernemuhennoksesta, jälkiruokakeittojen kera tarjoiltavista korpuista ja kokkeista jne.)

Edellisiin annoksiin mahdollisesti kuuluva kastike sisältyy yllä mainittuun kuponkimäärään.

10 g:n kuponki irroitetaan:

viljatuotteilla suurustetusta keitosta ja kastikkeesta,

piirakasta, jonka kuoriaineena on perunan jatkona käytetty viljatuotteita sekä

veriohukaisista ja veripaltusta.

Jos ateriaan kuuluu useampia viljatuotteita sisältäviä ruoka-annoksia, on niistä irroitettava kuponkeja, kuten erillisistä annoksista.

Kaikissa tarjoiltavissa ruoka-annoksissa, joissa viljatuotteita käytetään, tulee niitä olla vähintään edellä sanotut määrät **k u i v a p a i n o n a**.

Lihakortin kuponkien irrottaminen ravitsemisliikkeissä.

Majoitus- ja ravitsemisliikkeiden on tarjoillessansa säännötelyn alaisesta lihasta tai elimistä valmistettuja ruoka-annoksia irroitettava kuponkeja yleensä sellainen määrä, jonka voidaan katsoa ostoarvoltaan vastaavan annokseen sisältyvän lihan tukkuhintaa. Yhtenäisyyden aikaansaamiseksi on eri liharuokalaaduista otettava annosta kohden kuponkeja seuraavan ohjeen mukaisesti:

Ruokalaji	Annokseen käytetyn lihan (*makkaran)										
	Määrä (rakkaus)	Laatu									
		Sikaa, lam- masta tai vuolta			Nautaa, hevosta hirveä, poroa, kieltä, maksaa tai munuaista			Makkaraa			
		Kuponkeja otetaan kupongin arvon ollessa:									
		gr	20 p	30 p	40 p	20 p	30 p	40 p	20 p	30 p	40 p
Muhennokset, höystöt ym. niihin verrattavat	75	13	9	7	8	6	5	—	—	—	
Jauheliha-annokset	75	13	9	7	8	6	5	—	—	—	
Lämpimät voileivät	75	13	9	7	8	6	5	—	—	—	
Laatikot (vuogat)	50	8	6	4	5	4	3	—	—	—	
Leikkeleet	50	8	6	4	5	4	3	—	—	—	
Voileivät	50	8	6	4	5	4	3	—	—	—	
Lihahyytelöt	25	4	3	2	2	2	1	—	—	—	
Lihaliemi	25	2	1	—	2	1	—	—	—	—	
Jauhe- ja keinoliuhavalmis- teet	25	2	1	—	2	1	—	—	—	—	
Makkararuoka-annokset:											
Suomi- tai nakkimakkarasta	*100	—	—	—	—	—	—	15	10	7	
» » »	* 50	—	—	—	—	—	—	7	5	3	
Halpamakkarasta	*100	—	—	—	—	—	—	5	3	2	
» » »	* 50	—	—	—	—	—	—	3	2	1	
Verimakkarasta	*150	—	—	—	—	—	—	5	3	2	
Poronliha-, kieli- ja munuais- ruoat, kokoliuhasta	125	—	—	—	13	10	8	—	—	—	

Taulukko
ravitsemisliikkeissä toimitettavaa hinnoittelua varten
nimikkeiden 123, 143 ja 300 perusteella.

Hankinta- hinta	Hinnoitteluryhmä							
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Myyntihinta							
	58 %	52 %	48 %	43 %	43 %	38 %	38 %	33 %
—:25 ..	—:60	—:50	—:50	—:45	—:45	—:40	—:40	—:35
—:50 ..	1:20	1:05	—:95	—:90	—:90	—:80	—:80	—:75
—:75 ..	1:80	1:60	1:45	1:30	1:30	1:20	1:20	1:10
1:— ..	2:40	2:10	1:90	1:75	1:75	1:60	1:60	1:50
2:— ..	4:75	4:15	3:85	3:50	3:50	3:25	3:25	3:—
3:— ..	7:15	6:25	5:75	5:25	5:25	4:85	4:85	4:50
4:— ..	9:50	8:35	7:70	7:—	7:—	6:45	6:45	5:95
5:— ..	11:90	10:40	9:60	8:75	8:75	8:05	8:05	7:45
6:— ..	14:30	12:50	11:55	10:55	10:55	9:70	9:70	8:95
7:— ..	16:65	14:60	13:45	12:30	12:30	11:30	11:30	10:45
8:— ..	19:05	16:65	15:40	14:05	14:05	12:90	12:90	11:95
9:— ..	21:45	18:75	17:30	15:80	15:80	14:50	14:50	13:45
10:— ..	23:80	20:85	19:25	17:55	17:55	16:15	16:15	14:95
11:— ..	26:20	22:90	21:15	19:30	19:30	17:75	17:75	16:40
12:— ..	28:55	25:—	23:10	21:05	21:05	19:35	19:35	17:90
13:— ..	30:95	27:10	25:—	22:80	22:80	20:95	20:95	19:40
14:— ..	33:35	29:15	26:90	24:55	24:55	22:60	22:60	20:90
15:— ..	35:70	31:25	28:85	26:30	26:30	24:20	24:20	22:40
16:— ..	38:10	33:25	30:75	28:05	28:05	25:80	25:80	23:90
17:— ..	40:45	35:40	32:70	29:80	29:80	27:40	27:40	25:35
18:— ..	42:85	37:50	34:60	31:60	31:60	29:05	29:05	26:85
19:— ..	45:25	39:60	36:55	33:40	33:40	30:65	30:65	28:35
20:— ..	47:60	41:65	38:45	35:10	35:10	32:25	32:25	29:85
21:— ..	50:—	43:75	40:40	36:85	36:85	33:85	33:85	31:35
22:— ..	52:40	45:85	42:30	38:60	38:60	35:50	35:50	32:85
23:— ..	54:75	47:90	44:25	40:35	40:35	37:10	37:10	34:35
24:— ..	57:15	50:—	46:15	42:10	42:10	38:70	38:70	35:80
25:— ..	59:50	52:10	48:10	43:85	43:85	40:30	40:30	37:30
26:— ..	61:90	54:15	50:—	45:60	45:60	41:95	41:95	38:80
27:— ..	64:30	56:25	51:90	47:35	47:35	43:55	43:55	40:30
28:— ..	66:65	58:35	53:85	49:10	49:10	45:15	45:15	41:80
29:— ..	69:05	60:40	55:75	50:90	50:90	46:75	46:75	43:30

Hankintahinta	Hinnotteluryhmä							
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Myyntihinta							
	58 %	52 %	48 %	43 %	43 %	38 %	38 %	33 %
30: — ..	71: 40	62: 50	57: 70	52: 65	52: 65	48: 40	48: 40	44: 80
31: — ..	73: 80	64: 60	59: 60	54: 40	54: 40	50: —	50: —	46: 25
32: — ..	76: 20	66: 65	61: 55	56: 15	56: 15	51: 60	51: 60	47: 75
33: — ..	78: 55	68: 75	63: 45	57: 90	57: 90	53: 20	53: 20	49: 25
34: — ..	80: 95	70: 85	65: 40	59: 65	59: 65	54: 85	54: 85	50: 75
35: — ..	83: 35	72: 90	67: 30	61: 40	61: 40	56: 45	56: 45	52: 25
36: — ..	85: 70	75: —	69: 25	63: 15	63: 15	58: 05	58: 05	53: 75
37: — ..	88: 10	77: 10	71: 15	64: 90	64: 90	59: 70	59: 70	55: 20
38: — ..	90: 45	79: 15	73: 10	66: 65	66: 65	61: 30	61: 30	56: 70
39: — ..	92: 85	81: 25	75: —	68: 40	68: 40	62: 90	62: 90	58: 20
40: — ..	95: 25	83: 35	76: 90	70: 20	70: 20	64: 50	64: 50	59: 70

Jos raaka-aineen hankintahinta on korkeampi kuin 40: —, niin tarjoiluhinta ei kuitenkaan saa ylittää ylläolevassa taulukossa laskettua 40 markan myyntihintaa.

Esim., jos hankintahinta on 41: —, 42: —, 43: — j. n. e. on myyntihinta laskettava vain 40 markan mukaan.

Hinta 3:—